

Teckna serier med Yvette

Lärarhandledning till ett författarbesök och workshop i serieteckning med Yvette Gustafsson.

Serier är ett fantastiskt medie som innehåller flera komponenter. När man läser serier läser man inte bara texten, man ser även på bilder och undermedvetet så kopplar man även ihop texterna och bilderna och bildar en uppfattning om vad som händer.

Slutledningsförmågan sätts på prov mellan varje ruta och förhoppningsvis har författaren lyckats få tajmingen rätt så att läsaren varken känner sig uttråkad eller att hen inte hänger med.

När vi dessutom skapar serierna själva så använder vi en mängd olika kunskapsområden. Förutom att bestämma vad det ska handla om så ska vi ha en konstnärlig ambition med bilderna och sedan ska historien hålla ihop så att läsaren hänger med och gärna vill läsa mer! Och när man sedan är klar ska den gärna publiceras så att andra kan läsa vad man gjort.

Före författarbesöket

Författarbesöket utgår från det seriealbum jag gett under 2017: Jobbiga jävlar. OBS! En del lärare tycker ibland att det är ett material för lite äldre barn, därför går läsedelen i lärarhandledningen att hoppa över. Man måste heller inte ha gjort de förberedande övningarna, men det brukar vara uppskattat av eleverna att få ha gjort sin egen karaktär innan besöket.

Oftast besöker jag varje klass fem gånger, där eleverna får

- 1) Rita en karaktär
- 2) Lära känna sin karaktär i text och bild.
- 3) Rita en egen serie
- 4) Varierad övning, beroende på klassens behov.
- 5) Göra fanzine (sin egen tidning). Den gången vi ses tänkte jag dels prata om mitt senaste seriealbum och dels så ska eleverna få göra sin egen serie på en sida. Tidsåtgång: 80 minuter/ lektion.

Förberedande övningar

På sidan <https://luvett.se/infor-forfattarbesok/> hittar du det du behöver inför besöket. Titta gärna på videorna:

- Digitalt författarbesök med Yvette Gustafsson
- Hur man ritar Ting
- Hur man ritar Zak

Se dem gärna tillsammans med klassen, så att de får lära känna mina karaktärer Zak&Ting och så får de se hur jag tänker när jag ritar en karaktär. Speciellt i videon Hur man ritar Ting har jag försökt förklara hur jag tänker när jag ritar.

Uppgift:

eleverna får rita en egen karaktär med hjälp av enkla former, på det sätt som jag ritar Zak&Ting. (de ska alltså inte rita mina karaktärer, utan egna). Man kan göra övningen med en variation:

Rita en karaktär, utan att tänka på former, men när man har gjort klart den ska man försöka hitta enkla former i sin karaktär, för att kunna upprepa den gång på gång och i olika ställningar.

Karaktären ska gärna ha egenskaper, så det kan vara en bra idé att göra ett uppslag där man ritar sin karaktär och även berättar lite om den, gärna i "Mina vänner"-maner. Svara på frågor som om det är första gången man träffar en ny klasskamrat.

FÖRST KOMMER IDEN, SEDAN ÄR DET DAGS ATT FOKUSERA PÅ DETALJERNA!

OM MAN VILL HA TECKNINGSTIPS SÅ FINNS DET PÅ MIN YOUTUBEKANAL

SÖK PÅ YVETTE GUSTAFSSON I APPEN
URL: [HTTP://YOUTUBE.COM/AJWETT](http://youtube.com/ajwett)

You Tube

Rita och läsa serier

Lära känna sin karaktär

RITA DIN SERIEFIGUR:

NAMN:
ÅLDER:
SYSKON/FAMILJ:
INTRESSEN:
FAVORITFÄRG:
FAVORITMAT:
HUSDJUR:
YRKE:
VILL HELST AV ALLT:
BÄSTA KOMPIS(AR):
VÄRSTA FIENDE:
BOR:
JÄTTEBRA PÅ:
INTE SÅ BRA PÅ:

Det kan vara frestande att skriva ut ett papper med kategorierna nedskrivna, men det är bra att öva sig i att göra text och rutor för hand.

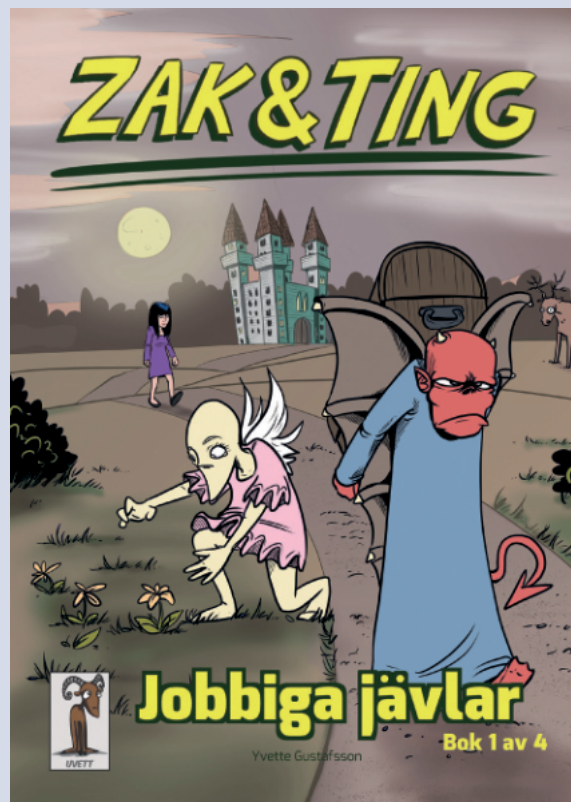
... samt fler saker som eleven vill berätta om sin karaktär. Kanske fungerar det bättre för eleven att berätta om karaktären i flytande text snarare än i punktform, och det är helt ok.

Läsa serier OBS! Valfritt moment

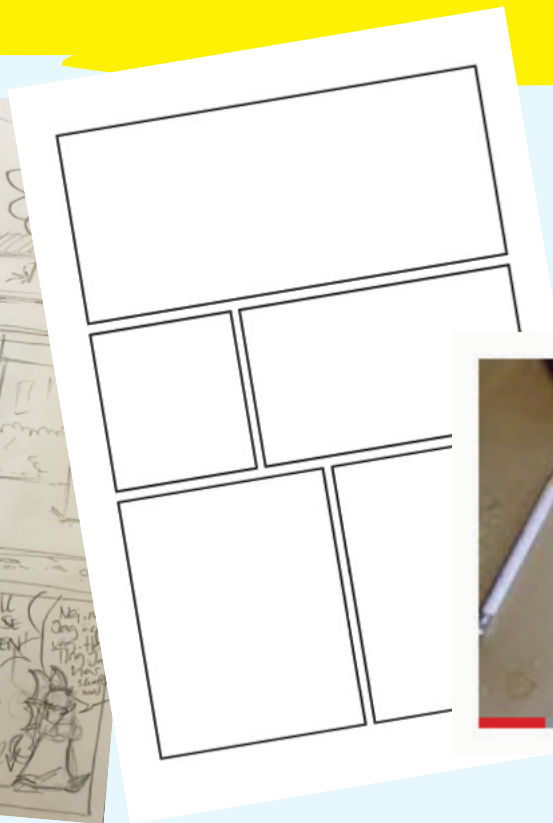
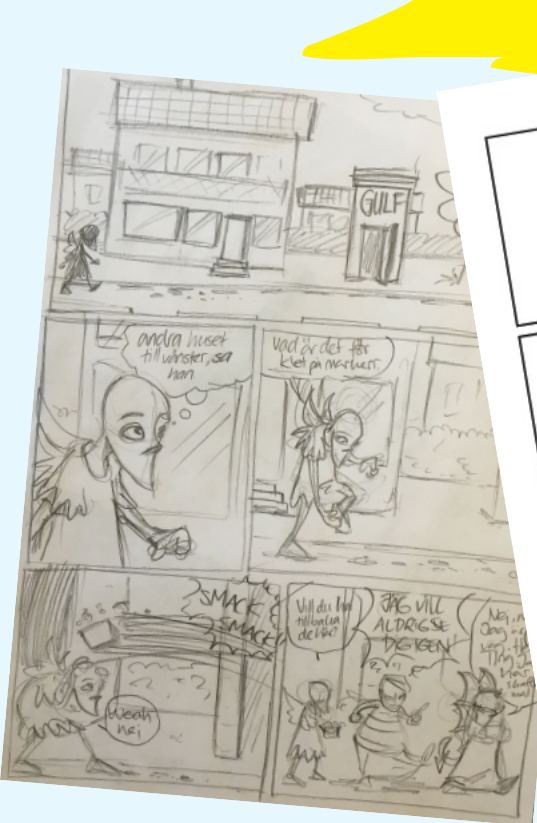
Läs även början av mitt senaste seriealbum Zak&Ting: Jobbiga jävlar. Se <https://uvett.se/infor-forfattarbesok/> och ladda ned utdraget ur första delen.

Fundera tillsammans:

- Vad får du för tankar? Be gärna eleverna skriva ned sina frågor/funderingar, så kan vi prata om det när jag kommer.
- Identifierar du dig med någon i historien så här långt? (Vem av karaktärerna Zak, Ting, Malin känner du extra för?)
- Är Zak&Ting verkligen en ängel och en demon, eller är de metaforer för en god/ond människa?
- Den sista sidan visar dels Ting som tänker, och samtidigt en himlakropp som exploderar. Vad är det som händer? Hur tror Du att författaren tänkt?

Efter besöket

Under lektionen gör alla varsin serie, men eftersom vi haft begränsat med tid så blir det mest ett utkast, med fokus på idén och handlingen, inte så mycket på att bilderna ska bli klara eller perfekta på något sätt. Saker/ frågor som kan komma upp är:

- Eleven tänker om, vill att historien ska vara längre eller annorlunda. Det är ok, det viktiga är att de har börjat med en idé som de kan utveckla.

- Om eleven vill göra en längre historia: Fråga om hen vill skriva ned sin idé, eller om det är lättare att rita upp idén som ett bildmanus. Ibland finns det text med, ibland inte.

- När det finns ett bildmanus som eleven är nöjd med, så kan man rita upp den mer noggrant. Under lektionen ritas vi upp allting på ett ungefär, och när man sedan är nöjd med idén så renritas man på ett nytt papper. Se gärna videon **Hur man ritas upp en seriesida** (det är även en bra övning i att använda linjal):

Du hittar videon på <https://uvett.se/infor-forfattarbesok/>

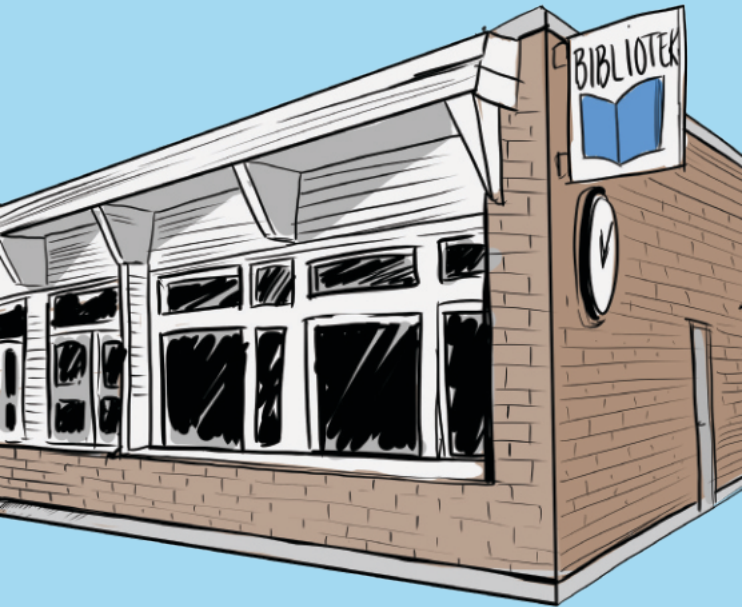
- När rutorna är uppritade kan man fylla rutorna med sina bilder, där man koncentrerar sig mer på *hur* bilderna är ritade. Handlingen och manus ju redan gjorda! Ibland finns det text med, ibland inte. De som har text med i sin serie kan också fokusera på att texten ska vara läsbar för läsaren. Om det är en serie som grundar sig i fakta så behöver faktan också granskas och ibland behöver ändringar göras.

- Eleven bestämmer själv när hen är klar med serien, alla vill inte färglägga, vissa vill bara jobba med färg, etc.

Läraren hjälper till med det hen kan: om man är bildlärare kan man fokusera mer på det bildmässiga, om man är t.ex. svensklärare kanske man fokuserar mer på berättarflödet och grammatiken i pratbubblorna.

Här finns också möjlighet att prata om Hur man ska publicera en serie. Ska den vara digital? På papper? Ska klassen göra en gemensam tidning eller en utställning med sina serier?

För den nyfikne läraren

Biblioteket är en fantastisk resurs! Det kostar inget att gå dit och låna och man kan utforska seriehyllan för att se vad man gillar.

Gå gärna till biblioteket tillsammans med eleverna och se vad som finns. Om alla har läst minst ett seriealbum innan mitt besök är det toppen!

En seriebok är inte bara för att läsa en historia. Det kan också vara för att se hur någon annan har ritat något specifikt. Ibland kan man behöva se hur andra har ritat för att förstå hur man själv ska kunna visualisera det.

Att rita av för att lära sig är inte fusk (det är däremot olagligt att kopiera och sedan kalla det sitt eget) Det är lärande. Ta tillfället i akt att prata om upphovsrätt med eleverna.

Litteraturlista för serier i teori (för läraren)

Understanding comics, Scott McCloud
Making comics, Scott McCloud
Reinventing comics, Scott McCloud
Comics and sequential art, Will Eisner
Graphic Storytelling and visual narrative, Will Eisner

Lärohandledning från Seriefrämjandet: <https://serieframjandet.se/projekt/serier-i-skolan-lararhandledning-for-grundskolan/>

Lärohandledning från Egmont: <https://serierundervisningen.se/lararhandledning-skapa-egna-serier/>

<https://skolvarlden.se/artiklar/forskaren-darfor-kan-serier-lyfta-undervisningen>

Läsa serier på nätet/appar:

Webtoon: <https://www.webtoons.com/en/>

Tapas: <https://tapas.io/>

Kontakt:

Tel. 073-926 05 96

e-post: kontakt@uvett.se

Hemsida: <http://uvett.se>

Hemsida2: <http://zakandting.com>

YouTube: <https://www.youtube.com/yvettegustafsson>

Instagram: @uvett och @feltankt

Hälsningar från Yvette Gustafsson